

Warszawa, dnia 2 marca 2021 r.

Poz. 8

**WYTYCZNE NR 2
PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

z dnia 2 marca 2021 r.

w sprawie opracowywania Indywidualnych Programów Szkolenia (IPS)¹⁾

Na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 16 oraz art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2020 r. poz. 1970) ogłasza się, co następuje:

§ 1. 1. W celu jednolitego stosowania przepisów w zakresie opracowywania Indywidualnych Programów Szkolenia (IPS) zaleca się stosowanie niniejszych wytycznych.

2. Użyte w wytycznych skróty i definicje oznaczają:

- 1) HT – Kierownika Szkolenia ATO lub DTO;
- 2) IPS – Indywidualny Program Szkolenia;
- 3) OSL – Ośrodek Szkolenia Lotniczego: ATO (certyfikowany) lub DTO (deklarowany) w rozumieniu definicji zawartych w art. 2 rozporządzenia UE nr 1178/2011;
- 4) nowe ATO/OSL – ATO/OSL, do którego przenoszone jest szkolenie;
- 5) rozporządzenie UE nr 1178/2011 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 311 z 25.11.2011, z późn. zm.);
- 6) rozporządzenie szybowcowe – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2020/358 z dnia 4 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 2018/1976 w odniesieniu do licencji pilota szybowcowego (Dz. Urz. UE L 67 z 5.3.2020, s. 57-81);
- 7) rozporządzenie balonowe – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2020/357 z dnia 4 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 2018/395 w odniesieniu do licencji pilota balonowego (Dz. Urz. UE L 67 z 5.3.2020, s. 34-56);
- 8) rozporządzenia UE – rozporządzenie UE nr 1178/2011, rozporządzenie szybowcowe i rozporządzenie balonowe.

§ 2. OSL może odstąpić od realizacji pełnego szkolenia lotniczego zarówno teoretycznego, jak i praktycznego jednakże powinien opracować i zatwierdzić (gdzie wymagane - ATO) IPS dla osoby posiadającej udokumentowaną wiedzę i praktykę lotniczą w zakresie do uzyskania licencji lub uprawnienia lotniczego w przypadku:

---

¹⁾ Zastrzeżenie prawne: Niniejsze wytyczne Prezesa ULC nie mają mocy powszechnie obowiązujących przepisów prawnych. Stanowią one jedynie źródło wiedzy o sposobach realizacji powszechnie obowiązujących przepisów prawa, które w ocenie Prezesa ULC będą mogły zostać uznane za spełniające wymagania prawne.

- 1) konieczności kontynuowania szkolenia rozpoczętego w tym samym lub innym OSL, zgodnie z § 5 wytycznych;
- 2) szkolenia kandydatów posiadających licencję pilota, na inną kategorię statku powietrznego lub posiadających wcześniejsze doświadczenie jako pilot dowódca (np. przy wnioskowaniu o licencję LAPL), zgodnie z § 6 wytycznych;
- 3) konieczności realizacji przez kandydata szkolenia dodatkowego (dalszego), zgodnie z § 7 wytycznych;
- 4) wydawania licencji Part-FCL na podstawie licencji z państwa trzeciego, zgodnie z § 3 wytycznych;
- 5) wydania licencji lub uprawnień do niej wpisywanych na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania kwalifikacji i uprawnień nabytych w lotnictwie państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 182), zgodnie z § 8 wytycznych;
- 6) w innych przypadkach przewidzianych rozporządzeniami UE ²⁾.

§ 3. OSL może opracować IPS dla kandydatów posiadających licencję wydaną w kraju trzecim i zgodną z wymogami załącznika 1 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 212, z późn. zm.), uwzględniające częściowe zaliczenie dotychczasowego doświadczenia kandydata ubiegającego się o licencję pilota zawodowego CPL (z lub bez uprawnienia IR) zgodną z wymaganiami Part-FCL z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) kandydat powinien spełnić stosowne wymogi rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2020/723 z dnia 4 marca 2020 r. określającego szczegółowe przepisy dotyczące akceptowania licencji pilotów wydanych przez państwo trzecie i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1178/2011 (Dz. Urz. UE L 170 z 2.6.2020, s. 1-8 z późn. zm.) oraz
  - a) posiadać ważne orzeczenie lotniczo-lekarskie wg wymagań ICAO i
  - b) posiadać ważne uprawnienie na minimum jeden typ lub klasę;
- 2) przygotowanie IPS teoretycznego powinno być poprzedzone analizą dokumentów kandydata oraz przeprowadzeniem wewnętrznego testu wiedzy;
- 3) przygotowanie IPS praktycznego powinno być poprzedzone analizą dokumentów kandydata; HT lub wyznaczony przez niego instruktor może przeprowadzić sprawdzenie umiejętności praktycznych.

§ 4. Zaleca się, aby:

- 1) decyzję o przeprowadzeniu szkolenia w oparciu o IPS podejmował HT danego OSL, po wcześniejszym dokonaniu wstępnej analizy przedłożonych przez kandydata dokumentów;
- 2) weryfikacji wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych kandydata dokonywał HT lub osoba przez niego wyznaczona;
- 3) IPS opracowywany był w odniesieniu do i w ramach programu szkolenia zatwierdzonego lub zaakceptowanego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 4) IPS opracowywany był przez HT lub osobę przez niego wyznaczoną;
- 5) IPS ważny był tylko w OSL, który go sporządził; eporzaczego lub praktycznego.
- 6) IPS zatwierdzony przez HT lub rekomendowany przez HT (i dalej zaakceptowany formalnie przez inspektora ULC/LPL-2), jak również podpisane przez HT protokoły z przeprowadzenia kontroli wiedzy teoretycznej lub umiejętności praktycznych były przechowywane i archiwizowane w ten sam sposób, w jaki przechowywana jest pozostała dokumentacja przebiegu szkolenia w OSL;
- 7) przeprowadzone i ukończone, w oparciu o zatwierdzony IPS, szkolenie uzupełniające dla kandydata, OSL potwierdzał wydaniem odpowiedniego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia teoretycznego lub praktycznego;
- 8) OSL prowadził rejestr opracowanych IPS.

---

²⁾ W przypadku wznowienia uprawnienia na typ czy klasę oraz IR należy stosować odpowiednio procedury zawarte w AMC 1 do pkt FCL.740(b) i AMC 1 do pkt FCL.625(c) rozporządzenia UE nr 1178/2011.

§ 5.1. W wypadku przenoszenia szkolenia do nowego ATO w ramach szkoleń określonych w rozporządzeniach UE, a szczególności tych zawartych w dodatku 3 do Części-FCL stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia (UE) nr 1178/11 (tj. szkolenia do licencji zawodowych CPL oraz ATPL z i bez uprawnienia IR) zaleca się przeniesienie dokumentacji szkolenia pomiędzy ATO.

2. Zaleca się przeniesienie szkolenia do nowego ATO zgodnie z następującymi regułami:

- 1) nowy ATO powinien uzyskać kopię istotnej dokumentacji szkoleniowej kandydata lub akceptowalne informacje potwierdzające dotychczas ukończone szkolenie i zdobyte doświadczenie;
- 2) HT nowego ATO powinien ocenić kandydata zgodnie z wytycznymi i wyznaczyć zakres szkolenia potrzebnego do zakończenia kursu oraz dodatkowe szkolenie niezbędne do przejścia z poprzedniego częściowo ukończonego kursu; HT rekomenduje Inspektoratowi Certyfikacji i Nadzoru ULC/LPL-2 wyniki oceny celem formalnego ustalenia wymaganej liczby pozostałych godzin szkolenia;
- 3) kandydat powinien zaliczyć całe szkolenie w taki sposób, jaki został ustalony pomiędzy nowym ATO a ULC.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku w którym rozporządzenia UE dopuszczają możliwość przeniesienia szkolenia do nowego OSL³⁾. W takim przypadku zaleca się identyczną procedurę, lecz bez obowiązku formalnej akceptacji IPS przez ULC.

4. W przypadku konieczności kontynuacji szkolenia w tym samym OSL lub nowym OSL ze względu na przekroczenie maksymalnego okresu szkolenia lub niezgodność szkolenia z wymogami rozporządzeń UE, zaleca się aby:

- 1) HT określił wymogi doświadczenia potrzebnego do zakończenia kursu oraz dodatkowe szkolenie niezbędne do zrekompensowania negatywnych skutków odbiegającego od wymagań rozporządzeń UE przeprowadzonego kursu;
- 2) HT zarekomendował Inspektoratowi Certyfikacji i Nadzoru ULC/LPL-2 wyniki oceny celem uzyskania stosownej formalnej akceptacji;
- 3) kandydat zaliczył całe szkolenie w taki sposób jaki został ustalony pomiędzy OSL a ULC;
- 4) w zaświadczeniu o ukończeniu szkolenia uwidoczniony był fakt otrzymanej akceptacji.

§ 6.1. OSL może opracować IPS dla kandydata posiadającego licencję pilota na inną kategorię statku powietrznego z uwzględnieniem limitów zaliczania dotychczasowego doświadczenia dla licencji lub uprawnienia, o które kandydat się ubiega.

2. W przypadku licencji LAPL OSL na podstawie wstępnego lotu weryfikacyjnego określa IPS praktycznego z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia kandydata jako pilota dowódcy w danej kategorii statku powietrznego z uwzględnieniem dozwolonych przepisami limitów zaliczania.

§ 7. W przypadku szkolenia dodatkowego (dalszego)⁴⁾ :

- 1) OSL może opracować IPS kandydata, który po ukończonym kursie nie przystąpił w terminie do egzaminu lub przekroczył maksymalny czas na jego zdanie;
- 2) OSL może opracować IPS dla kandydata, który nie zaliczył egzaminu teoretycznego (ewentualnie częściowo go nie zaliczył) lub praktycznego w oparciu o potrzeby kandydata ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiedzy teoretycznej lub umiejętności praktycznych, które skutkowały niezaliczeniem egzaminu (oprócz odświeżenia wiedzy w ramach takiego programu, należy uzupełnić różnice w programach szkoleniowych i celach szkoleniowych, w zakresie którym kandydat pierwotnie ukończył szkolenie a aktualnym programem OSL);
- 3) dodatkowe szkolenie nie musi być realizowane w OSL, które przeprowadziło pierwotne szkolenie.

³⁾ Np. pkt FCL.115, FCL.210 rozporządzenia UE nr 1178/2011.

⁴⁾ Szkolenie dalsze (ang. Further training) zgodnie z treścią rozporządzeń UE np. pkt FCL.025(a)(3), FCL.125(c)(4), FCL.235(c)(4), SFCL.135(b)(3) i (c)(4), BFCL145(e).

§ 8. 1. OSL może opracować IPS na warunkach określonych w raporcie zaliczenia wydanym na podstawie art. 10 rozporządzenia UE nr 1178/2011 z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków uznawania kwalifikacji i uprawnień nabytych w lotnictwie państwowym.

2. W przypadku wątpliwości dotyczących stopnia spełnienia wymagań w zakresie wiedzy lub umiejętności niezbędnej do dopuszczenia do egzaminu praktycznego, zaleca się aby OSL przeprowadził stosowne testy wiedzy teoretycznej oraz ewentualny lot albo loty weryfikacyjne.

§ 9. Tracą moc wytyczne nr 5 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 17 lipca 2013 r. w sprawie opracowywania Indywidualnych Programów Szkolenia (IPS) w Zatwierdzonej Organizacji Szkolenia (ATO) zmienione wytycznymi nr 6 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 14 lipca 2015 r. zmieniającymi wytyczne w sprawie opracowywania Indywidualnych Programów Szkolenia (IPS) w Zatwierdzonej Organizacji Szkolenia (ATO).

§ 10. Wytyczne wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego

Piotr Samson